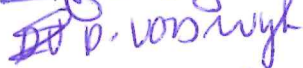
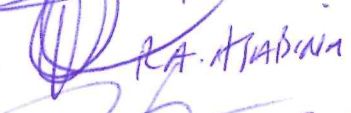

Initiatiefvoorstel: krachtens artikel 78 van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 1992 no. 38), ingediend d.d.november 2025 door E. Jones e.a. allen leden van De Nationale Assemblée, houdende nadere wijziging van de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157).

Paramaribo,

De initiatiefnemers

1. E. Jones
2. D. van der Vliet
3. B. Plein J.
4. ZHENG XIAOBA
5. R.A. HABIMA
6. S. Reyna

DE NATIONALE ASSEMBLÉE

INGEK. 11 december 2025

AGENDA NO. 1986/25

VERWEZEN NAAR _____

**WET van.....
houdende nadere wijziging van de Grondwet
van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116,
zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157).**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat – in verband met de grondwettelijke erkenning van de Inheemsen als oorspronkelijke bewoners van Suriname, - het nodig is de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157), nader te wijzigen;

Heeft na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

ARTIKEL I

In de Grondwet van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116, zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157), wordt in de preambule na de zinsnede “geïnspireerd door.....november 1975,” een nieuw zinsnede toegevoegd, luidende:

erkenning gevend aan de inheemse volken als de oorspronkelijke bewoners van Suriname, wier aanwezigheid en verbondenheid met het land een onlosmakelijk deel vormen van onze nationale identiteit en geschiedenis,

ARTIKEL II

1. Deze wet wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
2. Zij treedt in werking met ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
3. De Ministers van Justitie en Politie en van Binnenlandse Zaken zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

JENNIFER SIMONS

WET van.....
houdende nadere wijziging van de Grondwet
van de Republiek Suriname (S.B. 1987 no. 116,
zoals laatstelijk gewijzigd bij S.B. 2023 no. 157).

MEMORIE VAN TOELICHTING

De voorgestelde wijziging van de Grondwet strekt ertoe om een principiele en expliciete erkenning in de Grondwet op te nemen van de inheemse volken als de oorspronkelijke bewoners van het Surinaams grondgebied. Deze erkenning vormt geen louter symbolische daad, maar beoogt een constitutionele verankering die een juridisch en moreel ankerpunt biedt voor de bescherming en bevordering van de rechten van deze bevolkingsgroepen.

Met deze wijziging wordt uitvoering gegeven aan de historische realiteit van de eeuwenlange aanwezigheid van inheemse volken in Suriname, waarbij hun specifieke verbondenheid met het land, hun unieke culturele, spirituele en sociale identiteit, alsmede hun fundamentele rol in de totstandkoming en vorming van de Surinaamse natie wordt erkend. Hun verbondenheid met de Surinaamse bodem, hun culturele tradities en hun collectieve gemeenschapsleven vormen immers een wezenlijk onderdeel van de nationale identiteit.

Inheemse volken zijn niet-dominante groepen in een bepaald (niet-statelijk) gebied en de afstammelingen van de oorspronkelijke bewoners daarvan. Zij identificeren zichzelf als inheems en worden ook door anderen als zodanig erkend. Zij onderscheiden zich van de andere bevolkingsgroepen door hun eigen sociale, politieke en culturele identiteit, hun talen en hun traditionele levenswijzen. Deze volken onderhouden een speciale, spirituele en culturele band met hun voorouderlijk land en de natuurlijke hulpbronnen daarop, welke band fundamenteel is voor hun voortbestaan als collectief. Vaak leven zij in nauwe verbondenheid met het milieu, zijn zij deels of geheel zelfvoorzienend, en zijn zij historisch en actueel gemarginaliseerd binnen de samenleving.

Ondanks deze realiteit bevat de huidige Grondwet geen expliciete bepaling omtrent de status van de inheemse volken als oorspronkelijke bewoners van het grondgebied. Deze omissie is reeds geruime tijd onderwerp van juridische, maatschappelijke en politieke discussie.

Suriname kent een rijke en diverse bevolkingssamenstelling, waarin inheemse volken zoals de Kalina, Lokono, Trio, Wayana, Akurio en Warao sinds mensenheugens aanwezig zijn. Hun aanwezigheid en erfgoed vormen een integraal onderdeel van de Surinaamse samenleving en nationale identiteit.

De constitutionele erkenning van de inheemse volken is daarom een noodzakelijke en rechtvaardige stap. Zij vormt een antwoord op lang bestaande maatschappelijke oproepen en draagt bij aan de versterking van hun rechtspositie binnen de nationale rechtsorde. Tevens sluit zij aan bij zowel nationale als internationale verplichtingen en ontwikkelingen die zien op de erkenning en bescherming van de rechten van inheemse bevolkingsgroepen.

Door middel van opname in de preambule van de Grondwet wordt een solide grondslag gelegd voor verdere wetgevende, beleidsmatige en bestuurlijke maatregelen ter waarborging van hun rechten, waaronder die op grond, cultuur, identiteit, autonomie en zelfbeschikking. Deze constitutionele verankering zal richtinggevend zijn voor toekomstige wetgeving, bestuurspraktijken en rechtspraak ten aanzien van inheemse rechten en belangen, en draagt bij aan de bevordering van een rechtvaardige en inclusieve samenleving in Suriname.

De toevoeging van deze zinsnede aan de preambule van de Grondwet heeft aldus de volgende doeleinden:

(-). Historische en culturele erkenning.

Door expliciet in de Grondwet op te nemen dat de inheemse volken de oorspronkelijke bewoners van Suriname zijn, wordt recht gedaan aan hun fundamentele bijdrage aan de natiestaat en het behoud van cultureel erfgoed.

(-). Grondwettelijke verankering.

De erkenning krijgt een constitutionele status als preambulaire norm en zal fungeren als interpretatiekader voor de uitleg van andere grondwetsbepalingen, beleidsvorming en jurisprudentie.

(-) Nakoming van internationale verplichtingen.

Suriname is partij bij diverse internationale verdragen die verplichten tot bescherming en erkenning van de rechten van inheemse volken. Deze wijziging draagt bij aan de nationale implementatie van die verdragsbepalingen.

De erkenning sluit aldus aan bij de volgende internationale normen en verdragsverplichtingen:

(1). Het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (IVBPR). Ingevolge artikel 27 IVBPR mag, “in Staten met etnische, religieuze of linguïstische minderheden aan personen behorende tot zulke minderheden niet het recht worden ontzegd om in gemeenschap met de andere leden van hun groep hun eigen cultuur te beleven, hun eigen godsdienst te belijden en hun eigen taal te spreken”. Deze bepaling is door het VN-Mensenrechtencomité geïnterpreteerd als mede van toepassing op inheemse volken. De erkenning van hun verbondenheid met hun land, cultuur en identiteit valt direct onder deze bescherming.

(2). Het Internationaal verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie (IVUR). Suriname is partij bij dit verdrag en is daarmee gehouden aan de verplichting om elke vorm van raciale of etnische discriminatie, inclusief systematische uitsluiting van inheemse volken van politieke en economische participatie, te voorkomen en tegen te gaan.

(3). Het Amerikaans verdrag voor de rechten van de mens (AVRM). Artikel 21 AVRM erkent het recht van eigendom, inclusief collectieve eigendomsrechten. Dit artikel is bijzonder relevant voor de erkenning van inheemse landrechten, vooral waar het gaat om gemeenschappelijk gebruik van traditioneel grondgebied.

(4). De Verklaring van de Verenigde Naties inzake de rechten van inheemse volkeren (UNDRIP). De UNDRIP werd op 13 september 2007 aangenomen door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties en hoewel de verklaring juridisch niet-bindend is, wordt zij algemeen beschouwd als een codificatie van internationaal gewoonterecht. Hier bij is relevant artikel 3 luidende “Inheemse volkeren hebben het recht op zelfbeschikking. In de uitoefening van dit recht zijn zij vrij hun politieke status te bepalen en hun economische, sociale en culturele ontwikkeling na te streven. Eveneens kan hierbij artikel 26 genoemd worden “Inheemse volkeren hebben het recht op de gronden, territoria en hulpbronnen die zij traditioneel bezitten, bezet of op andere wijze gebruiken of verwerven.

Relevantie voor nationaal beleid en rechtspraktijk. De toevoeging van de preambule zal eveneens in de praktijk richtinggevend zijn voor:

(-). Wetgeving met betrekking tot landrechten, onderwijs in eigen taal, en zelfbestuur;

(-). Beleidsvorming inzake consultatieprocedures bij natuurontwikkelingsprojecten;

(-). Rechterlijke uitspraken waarin het belang van inheemse identiteit en traditie ter discussie staat;

(-). Nationale verzoeningsprocessen en identiteitsvorming in een postkoloniale en multiculturele samenleving.

Paramaribo, de

De initiatiefnemers,

1. Enones ~~1~~
2. ~~1~~ D. ~~1~~ ~~1~~
3. Pl Plein Traridlo
4. ~~1~~ ~~1~~ ZHENG XIAOBAN
5. ~~1~~ ~~1~~ Z. AIA Dava
6. ~~1~~ ~~1~~ Regne S